

DEBRECEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Béla-bérlény.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétfőnap (4 oldal)
valamint vasárnap (6 oldal) 200 P.

Népbíróság

A debreceni népbíróság legutóbbi tárgyalásán megszervezett véres botrány alkalmából a nagyközönség és a sajtó különböző megjegyzéseket fűzött az esetbe és bírálták a debreceni népbíróságot.

Támadták a népbíróságot azért, hogy a tárgyaláson a vádlott javára szóló kérdéseket is tettek fel és a vádlott védekező indítványozott bizonyítást is rendeltek el. Ez a bírálat alaptalan, mert az előző napon már kihallgatták a bíróság több mint tíz tanút, a vád részéről, indokolt volt tehát, hogy a védelem tanúit is kihallgassák és megállapítsa a bíróság azt, hogy tud-e a vádlott a maga javára ezek által bizonyítani vagy nem és hogy a produkálendő bizonyítékok megtudják-e dönteni a vád bizonyítékait. Ez annál inkább indokolt volt, mert a nyomozás során a vádlott ki sem lett hallgatva, védekezését elő sem terjesztette, továbbá, mert ismert volt a népbíróság előtt, hogy a vádlott földbirtokára vonatkozóan a hajdúvármegyei földbirtokrendező tanács hosszas bizonyítás lefolytatása után nem hozott elközlési határozatot, mert megállapította, hogy a vádlott nem kévett el sem háborús, sem népellenes bűncselekményt.

A népbírák vagy más jogosultak által a tárgyaláson a tanukhoz feltehető kérdések nem bírálhatók akként, hogy azok a vádlott terhére vagy javára szóljanak-e, mert sosem a kérdés, hanem az arra adandó felelet szólhat a vádlott terhére vagy javára és a kérdések feltevésénél csak az a lényeges, hogy alkalmasság-e arra, hogy felderítsék azokat a körülményeket, amelyekből következtetés vonható a megtörtént eseményekről és arra, hogy a tanu igazat mond-e vagy nem.

Nem lehet pártpolitikai különbség abban, hogy a népbírászkodásnak is az igazság felderítése a célja és hogy a népbíróság is csak úgy tud igazságos és helyes ítéletet hozni, ha meg tudja állapítani, hogy a vádlott a terhére rótt cselekményt elkövette-e vagy nem. Sem a bizonyítás, sem az ítékezés tekintetében egyoldali pártpolitikai szempontok nem érvényesíthetők, mert a népbíróság nem egyes pártok érdekét van hivatva megvédeni, hanem az egész magyar népet, a közérdeket, a magyar demokrácia egyik igen fontos védőszerve.

Az esettel kapcsolatban nem felesleges kiemelni azt, hogy a debreceni népbíróság 1. számú tanácsa, mely a háborús és népelejes bűnösök felett ítélkezett, a tapasztalat szerint nem igen tesz a vádlottak érdekében intézkedéseket és nem hoz a vádlottak javára valamely nyílt ítéleteket. Bizonyítja ezt az, hogy minden megfellebbezett ítéletét az Országos Tanács a vádlottak javára enyhítette, gyakran egészen megdöbbentő mértékben, míg egytized részére szállította le a kiszabott büntetéseket, sőt elítélésekkel szemben felmentéseket is eszközölt. Elég hivatkoznom e tekintetben a dr. Török Tibor, dr. Tatay Zoltán, dr. Csorba Antal, Vajtkó Lajos stb. esetekre. Nem kívánom itt a Népbíróságok Országos Tanácsának ítéletét bírálat tárgyává tenni, csak azt kívánom, bizonyítani, hogy az Országos Tanács elbírálása szerint

Törvényjavaslat az államhatalom ideiglenes gyakorlásáról

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Riess István igazságügyminiszter bejelentette az államhatalom ideiglenes gyakorlásáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat három fejezetből és 15. §-ból áll. Foglalkozik először a nemzetgyűléssel. Leszövegi, hogy Magyarország alkotmányát és államformáját a nemzetgyűlés fogja

megállapítani. A nemzetgyűlés tagjából 36 tagú politikai bizottságot választ. Ezek készítik elő a fontos politikai döntéseket. Ezután szól a Nemzeti Főtanácsról, amelynek tagjai a nemzetgyűlés elnöke, két választott tag és két póttag. Ezek nem lehetnek a kormány tagjai. Végül a miniszteriumról szól a törvényjavaslat.

Indítvány munkapengő bevezetésére

A nemzetgyűlés tegnapi ülésén folytatott kormányprogramja felvetett vitát az első szociális Farsang. A szociáldemokrácia elnöke az ipari racionalizálásnak kérdéssel foglalkozott. Utalt a terveződő bevezetésnek szükségességére. Az adóztatás új alapokra helyezését sürgette. Megállapította, hogy a Szociáldemokrácia Párt a demokráciában a szabad szó és szabad gondolat szabadságát tiszteli. A szocializmus pedig azt jelenti számára, hogy hisz az érzémben, a tisztességben és abban, hogy a jó és igaz ügyet szolgálja.

Az utolsó szónok örömi György volt. Megállapította, hogy ezaddig csak az a nemzet válhat, amely ezt a szabadságot nem kívülről kapta, hanem önmaga szerzi meg magának. Szóvalta, hogy a nyugaton levő magyar hadifoglyok között képzés szervezandó, hogy ne térjenek haza. Elmondta, hogy Franciaország megkezdte a szociáldemokrácia pártjának támogatását. A szociáldemokrácia pártjának támogatását megkezdte a szociáldemokrácia pártjának támogatását. A szociáldemokrácia pártjának támogatását megkezdte a szociáldemokrácia pártjának támogatását.

Ezután Kovács Imre beszélt első sorban a svábkérdésről. Nem szabad elfelejteni azokat a dolgokat, melyeket a svábok a hitlerizmus idejében a magyar nemzet ellen elkövettek. Emlékeztetett arra, hogy a népbíróság előtt a vádlott földbirtokára vonatkozóan a hajdúvármegyei földbirtokrendező tanács hosszas bizonyítás lefolytatása után nem hozott elközlési határozatot, mert megállapította, hogy a vádlott nem kévett el sem háborús, sem népellenes bűncselekményt.

Az utolsó szónok örömi György volt. Megállapította, hogy ezaddig csak az a nemzet válhat, amely ezt a szabadságot nem kívülről kapta, hanem önmaga szerzi meg magának. Szóvalta, hogy a nyugaton levő magyar hadifoglyok között képzés szervezandó, hogy ne térjenek haza. Elmondta, hogy Franciaország megkezdte a szociáldemokrácia pártjának támogatását. A szociáldemokrácia pártjának támogatását megkezdte a szociáldemokrácia pártjának támogatását.

Romániában egyelőre nem lesz választás

A londoni rádió bukaresti jelentése szerint a román tájékoztatóügyi miniszter bejelentette, hogy Romániában nem tartanak választásokat addig,

amíg a Groza-kormány meg nem tisztítja a román közéletet a fasiszta maradványoktól. (MTL)

A Szovjet-Unió ünnepe

Moszkva. Szerdán ünnepelte a Szovjet-Unió a sztaíni alkotmány napját. Az ország minden részéből üdvözlő táviratok jöttek, amelyek jelentették, hogy a gyárak munkásai és alkalmazottjai a termelési program előirányzatát meghaladó teljesítéssel álltak meg. Az évfordulón a gyárakban, hivatalokban, egyetemeken, iskolákban előadásokat és gyűléseket rendeztek az ünnepség alkalmával. A lapok vezércikkében foglalkoznak a sztaíni alkotmánnyal és az azóta eltelt 9 évvel.

líni alkotmány a népek barátságán alapuló alkotmánynak nevezhető, mert az törvénybe iktatja a népek egyenlőségét és zászlóvivője lesz a népek baráti kapcsolatának és testvéri egységnek.

Molnár Erik Romániában

Molnár Erik népjóléti miniszter a román miniszterelnök meghívására szerdán reggel Romániába utazott.

Washington (Reuter): Az Egyesült Államok is támogatják Angliának azt a véleményét, hogy az ausztriai szövetséges megszálló erők létszámát csökkenteni kell. Ebben a kérdésben az érdekelt kormányok megbeszélést folytatnak.

a megfellebbezett ügyekben a debreceni népbíróság a vádlottak terhére túlságosan szigorú ítéleteket hozott, tehát nem szokott a vádlottak javára énykedni.

A debreceni népbírászkodással kapcsolatban a nagyközönségnek tényleg vannak még id nem elégtelt kívánságai, ebben azonban a népbíróság nem hibáztatható. Ez az, hogy számosan vannak olyanok, akiket nem állítottak még a népbíróság elé, vonatkozik

ez különösen a fasiszta rendszer idején a helyi közéletben szerepet játszott politikuskokra. A népbíróság elé elsősorban ezek az ügyek viendők, mert hiszen a népbíróság legelső sorban a politikai bűnösök vagy hibások felett van hivatva ítékezni, akik az országos vagy helyi politikában irányító tevékenységet fejtettek ki. A népbíróság feladata lesz, hogy a közönség kívánságának és a demokrácia követelményének meg-

A magyar-román barátság jegyében nyílt a Debreceni Vásár

A debreceni Őszi Vásár ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit. Az ünnepi aktus az Arany Bika szálló halljában zajlott le, ahol a kereskedelmi minisztérium képviselőiben megjelent dr. Jósik Lajos államtitkár és Cserzy Béla miniszteri osztálytanácsos. Ott volt a debreceni orosz katonai parancsnok, Öry István főispán, Kőváry Marcell vezérőrnagy, a honvédkerület parancsnoka, Révész Imre református püspök, Szabó Kálmán polgármester, Simonffy-Tóth Ernő, a honvédkerület vezérkari főnöke, Gallai Ervin rendőrelvezető, a debreceni rendőrség vezetője, Patáki József miniszteri osztálytanácsos, dr. Radó Rezső iparkamarai főtitkár, dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató és sokan mások.

A déli órákban több személyesen érkeztek meg a Vásár megnyitására a romániai vendégek, élükön Groza Péter román miniszterelnök képviselője dr. Ciaklán Virgil, Nagyvárad főispánja. A romániai küldöttségben ott láttuk Tógyer nagyváradi rendőrfőnököt, Rescanu őrnagyot, a román honvédelmi minisztérium kiküldöttjét, Popescu vármegyei főjegyzőt, Ambrus Pétert, a Magyar Népi Szövetség elnökét, Balogh Demetert, az ODA elnökét, Nikolau táblai tanácselnököt, Ványai Károlyt, Nagyvárad polgármesterét és dr. Pelle Györgyöt, a nagyváradi Ügyvédi Kamara elnökét.

Az Őszi Vásárt Jósik államtitkár nyitotta meg, aki a kereskedelmi miniszter üdvözlését tolmácsolta. Az államtitkár megnyitójában visszapillantást vetett a német gazdasági imperialiszusra, amely tervszerűen kifosztotta a dunai államokat, közöttük Magyarországot, majd kijelentette, hogy a magyar és román népek meg kell találjanak az egymáshoz vezető utat. Groza Péter román miniszterelnök baráti gesztusait a magyar kormány hasonlókkal viszonozza. Az utóbbi időben felvetődött a magyar-román vámai gondolata. A magyar kormány ezzel épp oly homolyan foglalkozik, mint a demokratikus román kormány. Jósik államtitkár végül kijelentette, hogy az a gazdasági együttműködés, melynek egyik figyelemreméltó jele a debrece-

ni Őszi Vásár, a két ország viszonyában országos viszonylatban is meg fog nyilvánulni.

Az államtitkár nagy figyelemmel fogadott megnyitóján után Öry főispán lelkes és őszinte szavakkal köszöntötte a megjelenteket. A debreceni Őszi Vásár, — mondotta, — a magyar-román együttműködés tetejében is mutatkozó megnyilvánulása. Köszönetet mondott a román hatóságoknak, akik a legnagyobb előzékenységgel működtek közre a Vásár ügyének előbbrevitelében, valamint Debrecen város orosz katonai parancsnokának, aki jóindulatával hozzájárult a Vásár sikeréhez.

Nagy figyelem közepette emelkedett szólamra dr. Ciaklán főispán, aki a román miniszterelnök üdvözlését és jókívánságait tolmácsolta magyar nyelven. A fasiszta, mondotta, igen értett ahhoz, hogyan lehet egymással összeveszejteni a dunai népeket. A reakció terrorja elmúlt és a két nép most már szabadon adhat kifejezési tiszta érzelmének. A főispán ezután hitet tett a demokratikus Románia nevében a magyar-román barátság mellett. Aki konkolyt hint kőzénk, — mondta, — az ellensége nemcsak a magyar és román népeknek, hanem a demokráciának is. Nagy tetszéssel fogadott beszédét a magyar-román barátság és a Vörös Hadsereg életésével fejezte be.

Felfner Jenő orosznyelvű beszédében üdvözölte a Vörös Hadsereg megjelent képviselőit, majd Debrecen orosz városparancsnoka lépett az emelvényre. Örömet fejezte ki afélt, hogy a magyar és román nép végre egymásra találhat és a fasiszta által okozott romok fölött vállvetve munkával, közös segítőakarattal kezdenek hozzá az építő munkához. Eljött az idő, mondotta, amikor leomlanak a mesterséges határok.

Radó Rezső, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára beszédében hangsúlyozta, hogy egynek és népek egyaránt csak a legnemesebb emberi érzés, a szeretet képes összetartani. A debreceni Vásár annak jele, hogy a magyarság újra élni akar. Valamikor Debrecenben nagyméretű vásárokat rendeztek. Ez a mostani vásár kezde-

mert a népbírászkodás befolyásmentes, független gyakorlásához az izmosodó magyar demokráciának rendkívül fontos érdekei fűződnek, — a népbíróság a magyar demokráciának egyik legfontosabb védő pallosa.

Dr. Rényi Andor.

Fotó Horváth
Simonffy-u. 1/b.

te annak az utnak, amelynek végén a régi szabású vásárok állnak.

Szabó Kálmán polgármester a város nevében üdvözölte a megjelenteket. Kiemelte az Újságíró Szövetség munkáját, amely a vásár megrendezésével közdeményezője lett a magyar-román kapcsolatok felvételének, illetve megerősítésének. Debrecen volt a magyar demokratikus politikai élet bölcsője, most Debrecen komoly erőfeszítést tesz ipari és kereskedelmi életének újjáélesztésére.

Ványai Károly nagyváradi polgármester Várad demokratikus polgárságának és szervezett munkásságának üdvözletét tolmácsolta. Rámutatott arra, hogy nem lehet közömbös számunkra a két nép sorsa. A

megbékélés szellemében a románság baráti kezét nyújtja a magyarság felé és tudatában van annak, hogy ezt a baráti jobbot bizalommal és szeretettel fogadja el a demokratikus Magyarország. Ha két nép felismeri igazi érdekeit, nem történhetik meg megegyezés, hogy egy nevető harmadik uszítására a két nép egymásnak essék. Az ünnepély végén Szabó Kálmán polgármester románnyelven mondott köszöntőt, majd az egybegyűlteket megtekintették a Vásár izlésesen kiállított lámválóit.

A Vásár megrendezésének nagy munkáját Paál Jób szerkesztő, a Vásár igazgatója végzője páratlan ambícióval. Az eredmény megérte a heteken át tartó fáradozást.

Séta a vásáron

A Sesztina-cég

patinás múltjához méltóan vesz részt a Debreceni Vásáron. Minden darab ennek a nagyműltű, kiváló cégnek, a nemes debreceni kalmárok hagyományainak maradványát őrzőjét reprezentálja. — Tűzhelyek, háztartási cikkek, gyermekkerékpárok, edények a Piac-utcai üzlet hatalmas raktárának válogatott darabjait vonultatták fel a vásáron, ahol a megjelenő külföldiek a legnagyobb elragadtatással, meleg elismeréssel gratuláltak a nagyműltű cég remek darabjaihoz.

Tiszántúli Textilház Piac-u. 22.

Szép, izléses kiállítási anyaggal vonult fel a Debreceni Vásárra a mai nehéz körülmények között az a debreceni kereskedelmi életnek már is átvonalában álló új cég. Békébeli, finom árú, izlés jellemző a kiállítás anyagát. A Tiszántúli Textilház saját készítményeit állította ki jórészt és a közönség őszinte elragadtatással gyönyörködött a pompás, művészielt elrendezett anyagban. Szövetek, fehérneműk, kintinó árú vonják magukra a figyelmet ebben a pavilonban.

Varga Kozma Béla szűcsmester (Piac-u. 16. Alföldi palota)

A szűcsmesterség remekait vonultatja fel a Debreceni Vásáron a Varga Kozma Béla-cég, mely nemes szőrmékből megrendelésre és raktárról egyaránt **szűcszázalékig** kielégíti a közönség igényeit. Perzsa, mókus, szil, nerzbundák, boák a legfinomabb kivitelben. A román delegáció külön gratulált a művészi kivitelű darabokhoz és a közönség elragadtatással időzött a Varga Kozma Béla-cég pavilonjánál.

A Kaszanyitzky Endre cég a Debreceni Vásáron

A patinás, nagynevű debreceni cégek sorában is az első köztartozik a Kaszanyitzky Endre-cég. Közel 100 esztendő, 1853-ban alakult a Kihíniká üveggyár alapításaként. Majd Kaszanyitzky Endre vette át néhány év múlva vezetését és nagyvonalú irányítása mellett bontakozott ki az üzlet. Azóta fűrész-üzem, a cég, mely minden időben nagy számú alkalmazottnak adott kenyeret. Angróiban és detailban egyaránt a legkényesebb igényeket is kielégítően végezte hivatását. Hajdu, Szabolcs, Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok megyékbe, sőt a Tiszántúlon túlra is szállított a cég. A cég jelenlegi főnöke, Kaszanyitzky Andor még hadifogságban van, távollétében adományozta és Márkus Béla üzletvezető irányítja az üzletet, mely egy esztendője, a felfedezés után az elsőként kezdte meg a munkát a németek és a harcok által tönkretett város újult tepsődesében és lehetővé tette, hogy üvegáruival helyiségeket

rendbehozva azokban is megindulhasson az élet. A Kaszanyitzky-cég finom üveg- és porcellán árú ma is hirdetik ennek a nagyműltű üzletnek hírnevét. A Debreceni Vásáron reprezentáns anyaggal vesznek részt, pompás herendi és zsolnai gyártmányokkal, melyek méltán vonják magukra a figyelmet és váltanak ki őszinte elragadtatást a vásár látogatóiból.

Nagy és Balla divatruház

egyik legszebb pavilonja a Debreceni Vásárnak. Minden darabjával színtel feltűntetést keltett. Kabátok, pongyolák, blúzok, angora pulloverek, finom izlésű kiállításban, békebeli anyagokból. A régi, kintinó, jónévű cég ezenkívül a legszebb méteráruiból is kiállított. — Egyike volt a legnagyobbkerű kiállítóknak, akinek pavilonja előtt állandóan tömegek állnak.

Márkus és Dukasz divatruái

ennek a jónévű, a debreceni kereskedelmi életbenmágnak már is jelentős helyet biztosító cégnek reprezentatív darabjaiból első pillantásra magukra vonják a figyelmet. A legváltozatosabb divatárú georgett, selymek, szövetek, szebbnél-szebb anyagok és kész darabok hatalmas választékban állnak a közönség rendelkezésére. Különösen férfiszövet különlegességei vonják a kintinó cég kiállítására a vásárlatókat figyelmét.

A Méliusz könyvkereskedés Piac-u. 26.

a rosar árubeszerzési körülmények dacára borszótárokat állított ki ritkék kivitelű miniatűröktől különböző alakokban bibliai nyomó papíron. Legfinomabb külföldi levélpapírok, értékes könyvek, köztük a legújabb kiadványok vonzák a vásárlókat a Debreceni Vásár közönségét. Aranyhegyű tolltollak és más márkás árú állították meg a vásárlatókat, akik élén a külföldi látogatókai a legteljesebb elismerésüket fejezték ki a nagyműltű, országosan ismert Méliusz könyvkereskedés kintinó vezetőinek. Finom izlés, választékos, nagyszerű anyag, békebeli színvonal jellemezte a Méliusz-cég kiállítását.

Solti és László illatszertár Sas-utca 2.

fényűzően kiállított pavilonja a békeidőket varázsolja a Vásár látogatói elé. A legkiválóbb szappanoktól a legfinomabb kozmetikai cikkekig a cég tulajdonosai nagy áldozatkészséggel mindent a közönség elé tárnak, amit a magyar ipar ebben a szakmában produkált. A békeidők illatát hozza vissza a híres „4711” és „osca” kölni. A mai súlyos helyzetben valóban komoly szolgálatot tett a közönségnek ez a cég, amikor a legfinomabb baby-szappanoktól

MA este 6 órákor Mária főhadnagy

KAMARA színház

MA Szünet.

Minden ebbe a szakmába tartozó árú pompás, izléses keretben tárt a vásárlatókat elé, akik élén a romániai vendégekkel elragadtatva nyilatkoztak a Solti és László cég produktumairól.

Szelecsényi Tibor ékszerkereskedésének

anyagában arany, ezüst és kristályneműk páratlanul szép, izléses kiállításra állítja meg a vásárlatókat. Egyik legszebb kiállítási anyaga ez a városnak. Márkás porcellánippek remekművű darabjai sorakoznak egy vitrinben. Csalálatosan szép anyag, mely iránt a külföldi látogatók is melegen érdeklődtek. Ugyanebben a pavilonban állította ki Szelecsényiné a „Madelaino” kölnikülönlegességeket, mely valódi francia olajokból készült.

Frank Imre cég úri- és nődivatáru üzletének

kiállítási anyaga vonja magára a közönség széles köreinek figyelmét. Általános feltűntetést keltett a Debreceni Vásáron az Arany Bikában üzletének kiállítása. Ez a négy évtizede fennálló és fogalmat jelentő cég békebeli névűt nyújt minden vonalon. Úri divatcikkek, velour kalapok, prima keztyűárú, ingek, sálak, piyamáka a legválasztékosabb izlést is kielégítő minőségben. Megérdemelte azt a nagy érdeklődést, mely a kiállítás anyaga iránt a vásáron megnyilvánult.

Kiss divatáru üzlet és úri-szabóság (Alföldi palota, Piac-utca 16.)

választékos, kintinó anyagokkal vett részt a Debreceni Vásáron úgy kész ruhák, mint szövet, fehérneműk és a legszebb márkás kalapok terén. Ezek a szebbnél-szebb divatárú szinte inspirálták a közönséget, mely megrapadta az alkalmat, hogy a karácsonyi ajándékokat már most beszerezze, úgy hogy a Kiss-cégnek Piac-utcai üzlete hatalmas választékából már az eső nap folyamán újabb ruhákat kellett a kiállításra vinni. A cég kiváló tulajdonosa, aki valószínű művésze szakmájának, méltán megérdemelte a romániai vendégek elragadtatott elismerését.

Neuwirth Gyula gyermek-cikkek, fehérneműk kispítője Kálvin tér

Izléses, szebbnél-szebb gyermekruhák, garnitúrák, teljes keletgyék a legfinomabb választékban sorakoznak a frappáns, eredeti izléssel készült kirakatban. A legfinomabb kiállításban készült macskó garnitúrák, pompás darabok váltották ki a Vásár közönségének elragadtatott tetszését. A ma már fogalmat jelentő Neuwirth-cég kiállítását egyike a legszebbeknek a Debreceni Vásáron és megérdemelte a közönség körében aratott nagy és őszinte sikert.

Haas Fülöp és Fiai Füle Rt. (Piac-utca 58. szám)

által kiállított anyag méltó ehhez a régi, nagyzerű céghez. A tőle megszokott választékos izlés nyilvánul meg a pompás, izléses kiállításban. Szőnyegek, függönyök, bútorszövetek, textilárú a legfinomabb minőségben sorakoznak fel. A Haas Fülöp Fiai kiállítását egyike ebben a szakmában a legszebb pavilonoknak.

VAGYONMENTŐ, Bádogos u. 1.

1920 óta már 25 éve áll b. megrendelől szolgálatára

BERZÉKI fotó

Piac u. 38. sz. alatt az udvarban, dec. 1-től ugyanezen ház utcai üzletében várja szíves megrendelést.

Markovits kötőszalon Sveits Pa ota

remek, válogatott anyaggal vett részt a Debreceni Vásáron. Finom, dúslingvált izlés nyilvánul meg minden egyes darabban. A kötőse saját készítményeit állította ki kizárólag, rendkívül szép daarbok: ruhák, kesztyűk, gyermekgarnitúrák. Nagyon sokan álltak meg őszinte elragadtatással a Markovits Kötőszalon kiállítását előtt és a romániai vendégek külön kifejezték elismerésüket.

Vágó Zoltán cipőüzletének

kiállítását a legfinomabb cipőárúkkal, különlegességekkel, izléses márkás cipőkkel ragadtatta el a közönséget. Amit ez az új cipőüzlet a Debreceni Vásáron nyújtott, az a legszebb reményekkel bíztat arra, hogy hamarosan különleges helyet biztosít magának a debreceni kereskedelemben.

Iványi Endre Áruforgalmi iroda és Műkereskedés

ennek a fiatal, kiváló kereskedőnek legszebb darabjait állította ki a Debreceni Vásáron. Művészi izlés, finom stílusjellemző kiállítását, melyet a Piac- és Miklósvetca sarkán levő üzletének gazdag választékából került ki. Az Iványi Endre-cég két éves fennállása alatt már is komoly helyet biztosított magának a debreceni kereskedelmi életben megérdemelt.

Ítélet előtt a Rajniss-per

A Rajniss-per tárgyalása során az első tanu Kacsoh Bálint nyilatkozott. Előadja, hogy a német gazdasági törekvések ellen csak a stabil árpolitikával lehetett véget vetni. Rajniss volt az, aki 1939 végétől a németellenes és háborúellenes politika megbuktatásáért megszervezte a demagógiát. Az egyre emelkedő árpolitika folytán az ország lassanként teljesen a németek karmaiba került. A tanu elmondja, hogy Rajniss 1940-ben a zsidótörvények súlyos

bítása érdekében interpellációt mondott a Házban.

Ismertették Rajniss parlamenti beszédeit, amelyekben Rajniss nem tagadta le. Nem tagadta azt sem, hogy az volt az álláspontja tavaly, hogy a parlament tagjai hagyják el a fővárost. Különböző bizonyítás kiegészítése indítványok elutasítása miatt részint a vád, részint a védelem semmisségi okot jelölt meg. A tárgyaláson sor kerül a perbeszédre.

„Végezni kellett Sándorral, mert nem bírtuk ki az erélyét!”

A rendőrség a Jókai-utcai gyilkosság ügyében befejezte a nyomozást. Megállapították, hogy a Novák-család már három hónapja készült a családfe meggyilkolására. Novákné bujtotta fel erre első házasságából származó fiát, aki először azt akarta, hogy jelentésként inkább fel mostohaapját, aki nem töltötte ki utolsó büntetését, hanem megszökött. Az asszony azonban ellenezte ezt, mert attól félt, hogy Novák ha kiszabadul és meg tudja, hogy ők jelentették fel, végez velük.

— Végezni kellett Sándorral, mert nagyon erélyes ember volt és nem bírtuk ki az erélyét! — mondotta a gyilkosság okául a nyomozók.

Két hete Debrecenbe érkezett földijük: Bari, akit első perctől kezdve bujtottak a gyilkosságra.

A cseh sajtó a prágai tárgyalásról

Prága. A csehszlovák sajtó élénken foglalkozik Gyöngyösi János magyar külügyminiszter prágai tárgyalásával. A pozsonyi Pravda kiemeli, hogy Csehszlovákiából kitelepték mindazokat a magyarokat, akik a multban fasiszta szervezeteket támogattak. (MTL)

Csehszlovák gyárak államosítása

Pozsony. A szlovák sajtó jelentése szerint Csehszlovákiában több mint tizezer gyárat államosítottak, összesen 1 millió munkás dolgozik ezekben az üzemekben. (MTL)

Hét alkalommal próbált meg Bari végezni Novákkal, de az utolsó percben mindig letett véres szándékáról. Egyszer a pincébe csalt le, másokhoz mozbizta el azzal a szándékkal, hogy a sötét utcán üti le az állandóan nála levő acél-doronggal. A terv mindannyiszor meghiúsult, míg aztán a mult vasárnap, a család gyönyörűségeitől feltűntetett fiatallembert végzett Novák Sándorral. Utána levették a holttestet a pincébe. Előbb az egyik Jókai-utcai rom alá akarták elrejtetni, később azonban mégis a pince mellett döntöttek. Utána fejmentek, hogy a konyhába elittintessék a véres eseményt nyomait, majd Mikó felőre mulva lement eltemetni a holttestet.

A rendőrség a gyilkosság tettest és a felbujtókat átadja az ügyészségnek.

A tej ára

A földművelésügyi miniszter közlése szerint dec. 5-től az úgynevezett váltásfej ára literenként 900 pengő. (MTL)

Színház — Mozik

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Centurók, 6 óra Mária főhadnagy
Péntek, 6 óra Tokaji aszu
Szombat, 4/7 óra Mosoly ország

KAMARA SZÍNHÁZ

Minden este Rosmerholm
PETOFI MOZGÓ: Zenes amerikai film: „A nagy herceg”
Híradó, háborús bűncselek. Előadások kizárólag d. e. 11. d. u. 1/4 és 1/6 órákor.
APOLLÓ MOZGÓ: Ida regénye
Ma előadások: d. e. 10. d. u. 1/4 és 1/6 órákor.
Pénztár reggel 9 órától.

Alomvilág tárul szeme elé a DEBRECENI VÁSÁRON

a KASZANYITZKY cég vitrinjéből,

ahol szebbnél szebb herendi porcellánok vannak kiállítva.

H I R E K

Időjárásjelentés: Mérsékelt szél, borult, ködös idő, sok helyen továbbra is hó. A hőmérséklet alig változik.

Czuma Ferenc tanár a napokban tért haza hadifogságból. A debreceni rendőrség jelentkezése után őrizetbe vette, mert a felmerült adatok szerint csoportvezetője volt a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetségnek és egyidejűleg a debreceni kémeleghártonnál teljesített szolgálatot. A rendőrség felhívja azokat, kik személyére vonatkozólag adatokat tudnak, jelentkezzenek Kossuth utca 20. II. em. 70. szobában.

Gyalók Mihály derecskei cigány a nagyállomás előtt ellopta Papp Vincéné nyiregházi lakos pénztárcáját 143.000 pengővel. — Terhét észrevették és a futásnak eredt Gyalókot a népközből elfogták.

Három debreceni sítőmestert visszavételre kizártak a közéleti listáktól. A debreceni gazdasági rendőrség megállapítása alapján Tózsér János, Nyári Ferenc és Klein Alajos sítőmestereket, mert nem sítőtűtők fel a hatóságilag kiadott listát és a sítőtű készítésben 210 pengőért árusították személyijüket — kizárták a hatósági listáktól.

Szelhámó alvegyész garázdálkodik Debrecenben. Szacharin árul üvegüvegben 10.000 pengővel és a megkárosítottak csak használat közben vették észre, hogy szacharin helyett szóda-karbonsavat adott el.

Veres Antuj egyetemi hallgató Bethlen-utcai lakásán mérgezte magát életveszélyes állapotban szállították kórházba. — Búcsúlevelében azt írta, hogy anyagi okok miatt akart megválni az élettől.

24 millió értékű ékszer és ruhaneműt loptak falbontó betörők Vágó Lajosné Szoboszló-utcai lakásáról.

Elgázolta a teherautó a Bőszörményi-úton Tóth Lajosné halálbűszörményi lakost. Lábtöréssel és belső sérülésekkel szállították a kórházba.

A Magyar Államrendőrség debreceni Főkapitányának Politikai Rendészeti Osztálya felhívja mindazokat, akik Miklós Gyula lt. őrmester (Debrecenben a repülőterén szolgált 1941. X. 31. napjától 1943. IX. 18. napjáig) olyan magatartásról, vagy cselekményről bírnak tudomással, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és vonatkozó bizonyítékaikat tanuként fenti hivatalhoz hatáskörükön belül jelentik be.

Símalgyorsítóiskolában beiratkozás megkezdődött a gyorsítás, gépirás és kereskedelmi alapismeretek tanfolyamára. Alkalmazás. Plac u. 73. Vasútkedvezmény.

Naményiné gyorsítóiskolájában decembertől tanfolyamkezdés. Államvizsga, államérvényes bizonyítvány. Plac 58. Linciumházban.

Gálné Lévy gyorsítóiskolájában tanfolyamkezdés. Államvizsga. Vasútkedvezmény. Domb u. 22-b. Állandóan beiratkozás.

Házkiadás közben öngyilkosságot követett el Boros Mária 52 éves Rákóczi utca 41. sz. alatti lakosnő a rendőrség egy lopási ügyben tett feljelentés kapcsán házkutatást tartott. Májaját a házkutatás folyt. Boros Mária lügköldalt megmérgezte magát. A klinikára szállították, ahol néhány óra múlva meghalt.

Leesett a vonatról és szétarabolták a kerekét a Pozsonyi-úti sorompónál Jandroviits József 26 éves rákoscsabai lakost.

Pótnépbírákkal tárgyalta a népbíróság

Két népbíró lemondott

A debreceni népbíróság szerdán délelőttre négy ügyet tűzött ki tárgyalásra. Négy ügy közül egyet tudott érdemben le tárgyalni. A véres népbírósági tárgyalás hatása alatt Papp János szociáldemokrata népbíró lemondott, nem vállalt tovább szerepet, helyette Sass János népbíró jelent meg. Pótbíró jelent meg a lemondott Sajtos parasztpárti népbíró helyett Dóros népbíró személyében.

Két ügyben — Ujvárosi Dezső és Fekete Dániel ügyében — a tárgyalást elnapolta a népbíróság, mivel a tanúk nagy része vidéki, pesti és ezek a vonatkozókésés szünetelés miatt nem tudtak megjelenni. A bíróság akkor tíz majd ki új tárgyalási napot, ha a vonatkozókésés megindul.

Érdemben tárgyalta a népbíróság Tóth Andrásné berettyóújfalui

aszony népellenes bűntényét. — Tóthné a MANSZ-nak volt éveken át elnöknője és később nyilas gyűléseken is részt vett és beszédet is tartott. Egy alkalommal díszelőleg emlékezett meg Szálasiról és azt mondta: boldog lehet Szálasi anyja, hogy ilyen fiút nevelhetett fel. Tóthné azzal védekezett, hogy a beszédet nem írta, csak felolvasta, és azt sem olyan formában, ahogy a vádirat állítja. A bíróság Tóthné hat hónapi börtönrre ítélte, de büntetése nagy részét eddigi fogságával kitöltötték vette.

Elnapolta a népbíróság Lakatos Imre korvetlegény ügyében a tárgyalást. Lakatos a vád szerint a munkaszolgálatosokat bántalmazta. Pótbíró nem jelent meg, ezek kihallgatása végett új tárgyalást tartanak.

Felmentő ítélet az első árdragúti perben

A debreceni törvényszék dr. Farkas Aladár elnökelete alatt működő uszorabírósága szerdán folytatta a fővárosi ügyben abban a korpaárdragúti ügyben, amelyet az uszorabírósághoz tett át a debreceni gazdasági rendőrség.

A folytatásos fővárosi tárgyaláson dr. Aczél Jenő védő kérdéseire tisztázást nyert, hogy Bajka nem csak a közvetítést, kapott volna 500 ezer pengőt, hanem a kiadását is megfizette, ellenőrző munkát folytatott napokon át.

Dr. Fényes Jenő védőügyvéd kifogásolta, hogy a bíróság nem külön szakértőt küldött ki, hanem a bíróság egyik tagját. Szakértő kiküldését kéri. Ezután került sor a szakértőülneki, Harsányi malomigazgató szakvéleményére. Szerinte a korpa kiváló minőségű, list is volt a korpában. Körülbelül 200 mázsa jó korpa van még a rakárban és 100 mázsa romlott. Eszerint a vádlott Csige szemre

nem is öt és fél vagon, hanem ennél nagyobb mennyiséget vásárolt meg.

A perbeszéd után az uszorabíróság a három vádlottat felmentette a vád alól, mert nem látta beigazoltnak az árdragúti és az árdragúti, sem a vádlottak bűnösségét.

A bíróság a részletes kalkuláció, részletek után megállapította, hogy 40 százalék hasznosért volna el a vádlott a korpa értékesítése után és ez nem olyan magas haszonkulcs, számítva a pénz értékének zuhanását és a pénz belső értékét is. Az üzletszerűség sem állapítható meg.

Az államügyész fellebbezett az ítélet ellen és egyben kérte, hogy az ítéletet tegyék át az ügyészséghez, hogy esetleg orgazdaság gyanúja és vádja miatt emelhesse vádat. A védő és vádlottak megnyugodtak a felmentő ítéletben.

Haidú megyében

75 százalék vetéseredmény

S. Szabó Ferenc földmvelésügyi államtitkár Debrecenben járt. A Hajdúmegyei Gazdasági Felügyelőségen Vigh István, a felügyelőség vezetője tájékoztatta, hogy a vármegyében a szokásos vetéseredmények átlagának 75 százaléka a hónap folyamán bevetésre került. A számottevő vetéseredmény a nehéz viszonyok között a régi és új földtulajdonosok megértő együttműködésének eredménye és biztostéka annak, hogy a jövő év második felétől megszűnnek a vármegye kenyérelátási nehézségei.

Igazságosabb befizetési módszer

Tiszteltet arra kérjük az illetékes hatóságokat, teremessék rendelkezésünkre a népbíróságok befizetési módjait, ami most érvényben van a renkiúti épületjavítási hozzájárulásnál mert a kis családoknak tulajdonosi okba a tragikomikus helyzetbe kerültek, hogy ha van egy-két lakó, akkor a nyomatványért, mely a bevallást minden hónapban kell adniok, többet fizetnek, mint amennyi lakóért kaphatunk. Nekünk is van egy lakó, aki szoba-konyha lakásért 18 P-t fizet amiótt hétfőben 4 pár tv-ot vehettünk. Most nem veheték érte egy fél vagonnyit sem, 1 darab almát sem de még 1 dohoz zruftát sem ellenben még én fizetek jelenleg 60 P-t két nyomatványért, ami a bevallást beadom. Hát kérem ez abszurdum! Hát büntetést érdemel az a takarékos ember, aki mindent lemondva, 25-30 ezer birtokdíjra ad, hogy egy család háború után és abban még csak adon hol lehet és ha így nem k az árak fel lehet, lehet hogy a jövő hónapban már az árakat egy embernek kell adni a nyomatványokért kifejezni, amellet egy fél vagon zserozsot kell adni az adóhivatalban. Vagy mondják ki azt hogy ezeket a nyomatványokat a lakó fizesse, hiez nem lehet ilyen lak-

nok vagy engedjék meg, hogy a háztulajdonos ezt a havi hozzájárulást csak négyezerre híz a lakóknak nem változik egyik hónapról a másikra, mert rögzítve van. Barmit módon is, de ezen az eljárásom változtatni kell, mert súlyosan sérti az igazságot és a jogot. — Török Árpádné, népbírói főtanácsos neje.

A nemzeti ellenállás vértanúinak emlékezete Debrecenben

December 8-án lesz egy éve, hogy az átkos nyilasurakom kivégeztette a nemzeti ellenállás három vezető egyéniségét. Kiss Áltábornagyot, Nagy Jenő ezredest és Tarasay vezérkari századost.

A vértanúk emlékezetére Debrecenben, december 8-án délelőtt a 6. honvédkerület kegyeletos gyásztiltságot rendez a Csokonai Színházban. A műsor összeállítását most van folyamatban. A Himnusz után Ady verset ad elő egy színművész. A drámai tésület a Bánk bántól ad elő jelenetet. Kőváry Marcell vezérőrnagy, honvédkerületi parancsnok mond ünnepi beszédet, méltatva a mártírok emlékezetét. Énekszám és a Szózat elneklésével zárul az ünneplés.

Hivatalosak az emlékünneplésre a hatóságok, testületek, a pártok és meghívják a város egész társadalmát, hogy minden társadalmi réteg méltóképen áldozzon a hősök emlékének.

VÁGÓ-FÉRFIRUHA

Plac és Széchenyi utca sarok.

ELADOK-VESZEK

hálszobát, úriszobát, kombinált butort, konyhát, zongorát, írógépet, varrógépet, férfi és női bundát, ruhákat, sparbellel, kályhát. MEZEI Vörösmarty-utca 12. szám.

HÓRA ENDRE

óra- és ékszerüzlete és műhelye még ma is KOSSUTH-U. 2. szám alatt van. Új üzlet: Plac-u. 20. Városház épülete. Arany beváltás.

Mindent

Férfiaknak
Kalap
Nyakendő
Fehérenemű
Pullover

helyen

Hölgyeknek
divat pullover
sál
fehérenemű
harisnya

BLEICH BÉLA-tól Piac-utca 49.

A FÜGGETLEN KISGAZDÁLKODMUNKÁS ÉS FOLGÓMUNKÁS PÁRT HIBES

Azok a nyugdíjas tanítók, tanárok és lelkészek, akik az utóbbi időben nyugdíjukat csak késedelmesen vagy egyáltalán nem kapták meg, sürgősen jelentkezzenek a pártközpontban Péterffy igazgatónál.

A női tagozat ma, csütörtökön délután 3 órai kezdettel a párt közteremben fontos értekezletet tart. A taggyűlésen Bogár Imréné beszámoló budapesti útjáról, ezenkívül a hadifogolylevelezés és a karácsonyi ruhaakcióval kapcsolatos ügyeket tárgyalják. A tagok pontosan jelenjenek meg.

A Kézvárosi Sportegyesület ma délutánra tervezett tanács összejövetelét a terem másirányú elfoglaltsága miatt elmarad.

Jóvátételi beszolgáltatás

Felhívom a város érdekeit lakosságát, hogy a terhére a jóvátételi szolgáltatás címén kivettelt állat és termény mennyiséget 2 napon belül az előírt helyre szállítsa be, mert a késedelmes szállítás esetén a mulasztók ellen népbiztosokhoz a feljelentést minden esetben meg fogom tenni.

Nem kötelesek eleget tenni a jóvátételi beszállításoknak azok, akik csak egyetlen drb. jószággal rendelkeznek vagy pedig az állattenyésztésigazgatvánnyal vannak ellátva. — Polgármester.

Nem adja tovább a város a Déri muzeum előadótérmet a népbíróságnak

A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a botrányba fulladt véres népbírósági tárgyalással, amikor a tintetők a verkedés során öszesétették a Déri-múzeum Oláh Gábor emlékszobáját és csak szerencse mentette meg, hogy nem pusztult el a milliókat érő képtár, közte az Ecco homo is, Munkácsi remekműve. A város egyfelől a botrány, verkedés, rombolás miatt, másfelől mivel úgy sem tudja fizetni a termet a népbíróság számára, visszaveszi a tárgyalótermet a népbíróságtól, illetve tovább nem adja oda, és erről értesíti a népbíróságot. A helyiségről való gondoskodás különben sem a város kötelessége, hanem az igazságügyi hatóságé. Így most hajléktalan maradt a népbíróság és kérdéses, hogy hétfőn, legközelebbi ülésnapján hol fog tárgyalni.

Cementet ad tengeriért

Debreceni Műkőgyár, Debrecen, Fűrdő-utca 2.

Angol-francia munkát, alakítást, átfordítást olcsón s hamar készítek

„ÉVA SZALON”
Faragó-utca 22. szám.
C. L.: Füzesséry Éva

Aranyért, ezüstért, briliánsért magas árai ér el **STASSIK LAJOS** ékszerésznél! Piac-u. 56.

Üzlethelyiséget keresek, ajánlóját jutalomba részesítem. Egy jókarban levő sparbellel veszek. Friedman, Csokonai-u. 3.

A legszebb fehéreneműk hozott anyagból is **KELLER EDENÉ** szalonjában készülnék. Bathány-u. 9.

Melegágy ablak (20 darab) sürgősen eladó. Ór-utca 4. Végőhid mögött.

FIGYELEM!

VARRÓGÉPTŐK, varrógép, rádió kerékpár, gramofon és más használt kaphatók HORVÁTH TITANUSZ műszer- és gépmester Doki Ferenc-utca 9.

Nálunk még nem volt!!
Jöjjen!!

ARANYA T, ezüstöt, briliánsot MAGAS áron átveszünk **FELDHEIM** és **HAJDU** szaküzlet Piac-utca 30. szám. Ékszerkészítés, javítás.

Férfi és női szövetek, bélésszövet nagy választékban vásárolható Tiszántúli Textiltárházban Piac-u. 22 (Első Takarékpénztár).

Ha jó női száraz és fél CIPŐT akar nézze meg **PÁSTINÁL RÓZSA-UTCA 2.**

VÁGÓ-CIPŐ

Piac és Széchenyi utca sarok.

Ne tévessze el a címet! **ARANY** beváltás **ENGEL** ékszerésznél a Benyáts áruházban.

Fotóciikk, játékaru, ajándéktárgyak **BERZÉKI** Piac-u. 38.

VÁGÓ-NŐIKABÁT

Piac és Széchenyi utca sarok.

Ismét kapható **NAGY IMRE** (cm) Felvilágosítás RÁKÓZI u. 7. Természettudományi szersz. Intézetben

Háló, ebédő, kombinált szobák, konyhabereendezések, nemes perzsaasznonyegek, márkás festmények, üzletberendezések nagy választékban kaphatók. **Ivány Endre**

Aruforgalmi iroda és Műkereskedésben, Piac u. 67. Mindentféle lakberendezési tárgyak vétel.

